

ZDRAVSTVENO OBRAZOVANJE NA RADNOM MJESTU

Jadranka Mustajbegović, Milan Milošević, Rajna Golubić,
Jagoda Doko Jelinić, Eugenija Žuškin

Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet
Škola narodnog zdravlja “Andrija Štampar”

Kardiovaskularno zdravlje - strategija i intervencija na lokalnoj razini
Simpozij AMZH
Zagreb, 8. prosinca 2006.

Promicanje zdravlja i zdravstveno obrazovanje (PZ/ZO)

- ◆ Promjene - prilagodba potrebama
 - stalnog razvoja i
 - promjena zdravstvene zaštite u svim područjima:
 - **i radno mjesto .**
- ◆ Najzamjetljivija promjena u svijetu rada:
 - pad proizvodnih djelatnosti u odnosu na uslužne djelatnosti.

Promicanje zdravlja i zdravstveno obrazovanje (PZ/ZO)

- ◆ Koncept brige za zdravlje na radu:
 - od tradicionalne brige proširio na
- ◆ **sve** što se tiče zdravlja na radu:
 - s preventivnih pregleda
 - prije zapošljavanja,
 - prevencije nesreća,
 - rješavanja kroničnih zdravstvenih problema i
 - dostupnosti zdravstvene službe
- ◆ **brigu za ponašanja** koja utječu na zdravlje:
 - Zdravstveni odgoj,
 - Mjere zaštite zdravlja,
 - Procjena rizičnih čimbenika,
 - Unaprjeđenje i podržavanje zdravlja.

Prepreke primjene mjera zaštite zdravlja radnika

- ◆ Dok je razumijevanje prirode zdravstvenih opasnosti za radnike unaprijeđeno,
- ◆ Prepreke uključuju
 - nedostatak znanja rukovodstva,
 - strah od troškova,
 - nedostatak novčanih sredstava,
 - rascjepkanost rada,
 - novi oblici rada (porast broja manjih poduzeća, rad putem interneta, samozapošljavanje, nezaposlenost) te
 - odvajanje sektora zdravlja od sektora rada.

Sustav zaštite zdravlja na radu U Republici Hrvatskoj

- ◆ prema *Zakonu o zdravstvenoj zaštiti* provodi djelatnost medicine rada u
 - specijalističkim ordinacijama medicine rada u privatnoj praksi,
 - poliklinikama za medicinu rada te
 - Hrvatskim zavodom za medicinu rada.

Ordinacije medicine rada

- ◆ nositelji preventivnih aktivnosti na radnim mjestima,
- ◆ i savjetodavne zadaće za
 - radnike i
 - poslodavce.
- ◆ Iz *Zakona o zaštiti na radu* te
 - niza podzakonskih akata i
 - ratificiranih međunarodnih konvencija

Međutim,

- ◆ u dosadašnjoj praksi uključivanje liječnika specijalista medicine rada u radne organizacije:
 - puko obavljanje pregleda u svrhu
 - **zadovoljavanja evidencije** za različite **inspekcijske nadzore** i
 - ostvarivanje materijalnih naknada.
 - O kvaliteti,
 - svrsi,
 - opravdanosti,
- ◆ a pogotovo učinkovitosti takve prakse:
 - **suvišno raspravljati!!!**

U srpnju 2006. godine:

- ◆ *Zakon o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu :*
- ◆ osigurava provođenja zdravstvene zaštite radnika
 - uključivanjem liječnika specijaliste medicine rada u život radne organizacije,
 - njegovim uključivanjem u nadziranje i provođenje ostvarivanja pozitivnih zakonskih odredbi iz zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Program mjera zdravstvene zaštite
Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi RH,
prema prijedlogu HZMR

- ◆ Obveza je poslodavaca:
 - osigurati usluge službe medicine rada za sve zaposlenike,
- ◆ Ugovorni specijalist medicine rada dužan je:
 - provesti skup preventivnih aktivnosti,
 - dijagnostičkih postupaka i
 - sudjelovati u provođenju postupaka u svrhu poticanja i ostvarivanja aktivnosti za otklanjanje i prevenciju bolesti.

Zajedničkim sustavnim djelovanjem **zdravstvene službe i poduzeća-** uprave i svih zaposlenika:

- ◆ stvorena mogućnost
 - provedbe preventivnih i terapijskih mjera i
- ◆ za **borbu protiv kardiovaskularnih rizika**
 - na razini radne organizacije i
 - na razini pojedinca.

Velika, profitabilna poduzeća :

- ◆ imaju relativno sigurno tržište za svoje proizvode i
- ◆ odlučila su nastaviti graditi svoj uspjeh na
 - dobro motiviranim,
 - visoko kvalificiranim i
 - zdravim radnicima
- ◆ nastoje unaprijediti i čuvati zdravlje zaposlenih,
- ◆ osigurati zdravo radno mjesto i
- ◆ podržati siguran i zdravi radni okoliš.

Deklaracija iz Jakarte: Prioriteti SZO za vođenje promicanja zdravlja u 21. stoljeću:

- ◆ **Razvoj koncepta “Radna mjesta koja promiču zdravlje”,**
- ◆ **Razvoj alata za provjeru i procjenu PZ/ZO.**

“Zdravlje se stvara tamo gdje ljudi žive, vole, rade i igraju se.”

First International Conference on Health Promotion, Ottawa 1986.

Hvala!